

diaboli nequitiis & suggestionibus. Unde, te miserante, in pace dormiam & requiescam.

O Jesu! rogo te, ut dum ego dormiero, vigilet cor meum, custodiant me Angeli tui quibus mandasti de me ut custodiant me in omnibus viis meis. Protestor quod dum ego dederero somnum oculis meis, velim te adorare sicut Angeli tui in cælo, & quod offeram tibi eorum adorationes simul & orationes, lacrymas & flagellationes tot Servorum tuorum, qui inter hæc exercitia multam noctem in somnum agunt. O Jesu! cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, accipe hoc desiderium & oblationem cordis mei, ut tota die & nocte non taceam laudare nomen tuum.

Tandem obdormi in suavissimo Jesu Christi corde; ubinam tutior & securior es? Munias ipse cor tuum aliqua pia cogitatione contra nebras inferni & phantasmata diaboli; & certe pia cogitatio nocte in corde condita, est instar seminis sacri, quod mane germinat, reslorescit, & fructificat. Et sicut is qui vespere carbones cineribus regit, tanto facilius mane, cum exurgit, focum potest exsuscitare, ita qui cum pia consideratione vespere incumbit, mane facilius fervorem in se

potest accendere; reliquæ enim cogitationis nocturna statim incipiunt agere diem festum Domini.

Si per noctem expergiscaris, mentem in Deum eleva, renovando piam cogitationem nocte in corde conditam, aut emittendo ex intimo corde, si Spiritus spiret, jacula amoris, &c. ut semper ardeat cor tuum, ac ferveat pietatis opus.

Hæc sunt exercitia quotidiana, quibus si bene usus fueris, dies plenos semper invenies in te, & consummatus in brevi, explebis tempora multa.

CAPUT OCTAVUM.

Exercitia menstrua.

ARTICULUS I.

Recollectio unius diei.

Præcipuum exercitium est menstrua unius diei specialis recollectio, qua renovetur animus, & qua præsertim totius mensis defectus ad tribunal mentis vocentur, eorumque radices investigentur, & contra occurrentes difficultates animus obfirmetur. Præterea facilius forsitan erit & utilius quibusdam Clericis menstrua unius

diei recollectioni vacare, quàm annuæ per octiduum.

Charissime Frater, te per viscera misericordiæ obsecramus ut huic recollectioni totus intendas; nam si animæ tuæ præesse nescis, quomodo Ecclesiæ Dei, in qua te Spiritus Sanctus posuit, diligentiam habebis? Hunc tandem temporem qui animum tuum ad eò constrictum tenet, viriliter excutere opus est. An velles te ad negotia sæcularia, ad otium, ad nugas & fabulas per totam vitam convertere? Absit tandem hæc torpida & protracta nimis oscitatio, vomitum Dei provocans, & secundæ mortis prænuntia.

Documenta ad hanc recollectionem perutilia suprâ insinuavimus tibi, pag. 323. Praxim autem & methodum hic obiter, sed prolixius in Præparatione ad mortem aperto & libenti corde tibi exhibemus. Quam ergò habes allocutionem?

Quodd si huic divino exercitio nullatenus vacare queas, saltèm per unam duasve horas unius ex singulis mensibus diei, in discutienda conscientia tua districtius viriliter incumbere.

Ut autem huic in temetipsum inquisitioni, & huic menstruæ omnium actionum

discussioni accuratius studeas, hæc divina oracula seriò tecum recogita.

Omnes enim nos manifestari oportet ante Tribunal Christi. 2. Cor. 5. v. 10. Quæ hora non putatis, Filius hominis veniet. Luc. 12. v. 40. Redde rationem villicationis tuæ. Ibid. 16. v. 2. Cui multum datum est, multum quæretur ab eo. Ibid. 12. v. 48. Scrutabor Jerusalem in lucernis. Soph. 1. v. 12. Horrendè & citò apparebit vobis quoniam iudicium durissimum his qui præsumunt fiet. Sap. 6. v. 6. Arguam te & statuam contra faciem tuam. Ps. 49. v. 22. Cùm accepero tempus, ego iustitias iudicabo. Ibid. 74. v. 3. Nihil est opertum quod non revelabitur, & occultum quod non scietur. Matth. 10. v. 26. Si iustus vix salvabitur, impius & peccator ubi parvum? 1. Pet. 4. v. 18. Arescunt homines pro timore: Luc. 21. v. 26.

Harum clangore tubarum, & tot tantorumque oraculorum tonitru excitatus & territus, teipsum ante iudicium interroga, & in conspectu Dei invenies propitiationem. Eccli. 18. v. 20. Quodd si nos metipsum iudicarem, non utique iudicaremur. 1. Cor. 4. v. 31. Igitur, dùm tempus est miserendi, in te tanquàm severissimus Iudex sæviens, statue tibi specula, pone tibi amari-

rudines, dirige cor tuum in viam rectam. Jer. 31. v. 21. Scrutemur vias nostras, & queramus, & revertamur ad Dominum. Tren. 3. v. 40. Ipse Dominus miserator & misericors, qui non vult mortem peccatoris, & qui facienti quod est in se, vi prioris gratiæ, non denegat ulteriores, uberiores & validiores gratias, faciet tecum misericordiam. Consolare in verbis illis. Ecce tibi hujusmodi discussionis praxim.

ARTICULUS II.

Reflexiones de statu conscientia, frequenter per vitam aut saltem singulis mensibus faciendæ.

Sanctuarium Dei possideo, Minister Christi sum, & mysteriorum Dei dispensator, &c. Honor sublimis! sed heu, formidandum onus! Sum Sacerdos in æternum, hoc verum est: verum character hic indelebilis, quo insignitus sum, erit mihi in æternam gloriam, an in sempiternam ignominiam? In hanc tamen, vel illam cadam, necesse est. O quantum periclitor!

Quis me vocavit? an Pater cœlestis? an caro & sanguis?

Quomodo intravi? an per verum ostium? &c. An veste nuptiali indutus? an vitis sœdatus? &c. Quo fine intravi? O inscrutabile cor meum! ò infelix ego homo! timor & tremor veniunt super me.

Tot abhinc annis quibus Sanctorum terram occupo, quomodo vixi? Heu! confusio faciei meæ cooperit me. Quomodo vivo? væ! servus inutilis sum; Væ! væ! in terra Sanctorum iniqua gero, millia sanctitatis mediæ quotidie elabi sino, non modo non progredior, sed in dies ipsis Laicis deterior fio. Proh! pudor!

Numquid sum ad mortem paratus? Heu mihi! Quis essem ad mortem paratus, si ad hoc grande opus me serio exercere nondum didicerim? Moriar tandem, dies mei numerati sunt, & præteriri non possunt; sed si talis vita, finis ita; ubi parebo? respondeat cor meum.

Quale est cor meum contra peccatum mortale, præsertim contra superbiam, avaritiam, & luxuriam, contra hos tres infensissimos Clericorum hostes? Qui offendit in uno, factus est omnium reus. Nonne al'cujus, in uno saltem puncto, me conscium sentio? Annon in falsam imprudens cecidi conscientiam? O quantæ

tenebræ! Quoties lux inter tot tenebras luxi, & tenebræ eam non comprehendunt? O in quam profundam me demergam abyssum!

Quale est cor meum erga peccatum veniale? Num adhuc adhæreo huic vitio quod tandùm laboravi, & quo contristavi Spiritum Sanctum? Quem conatum adhibui ex præterita confessione, ut illud ex corde meo extirparem? heu! nullum. Hoc mea mihi objicit conscientia, O igitur irrisor, & non pœnitens!

Nonne proprio abundans sensu reputo adhuc tanquàm levia delicta quæ in Clericis, juxta pondus Sanctuarii, & Trid. maxima sunt? O periculosa cæcitas mea!

Contendo conciliare conscientiam meam hanc optatissimam pacem quæ exuperat omnem sensum? Hoc quidem velle videor, sed nolo piger; unde infelix hanc non habeo pacem. Quare? quia non pax in terra nisi hominibus bonæ voluntatis. An semper dies meos inter velleitates & dæmonum dolos agam? O effrons socordia mea quò se feret? quò me ductura est? Divina me terrent oracula, sed heu! quàm parùm me ad teporem excutiendum, & ad fructus sanctitatis dignos excitant!

Nonne ego desideria mea, quibus illudor, me tandem occident?

Acquiesco carni aut sanguini? Distraho propter consanguineos res Ecclesiasticas quæ Dei sunt? Si mei non fuerint dominati, & pauperes sint, tunc immaculatus ero; si verò divites, periclitor.

Militans Deo, & in sortem Domini vocatus, implicor me negotiis sæcularibus? Num avocavit me à divinis, & dedit me populis contemptibilem hæc fœda sollicitudo, aut turpis aliqua negotiatio?

Cuinam conformor? An huic sæculo? An imagini Filii Dei vivi? Si mundo, certè cum hoc mundo damnabor; si Christo, prædestinandus sum: eligere meum est. Ecquid? renuntiare mundo, & diligere mundum & ea quæ in mundo sunt? induisse Christi characterem, & non induere ejus humilitatem, mansuetudinem, paupertatem, &c.! ò monstruosa res! ò certum reprobationis signum! Quæ mea mens?

Quale est cor meum erga munia & onera ministerii mei? O quàm strictam de his reddam rationem? An hæc recogito corde?

Quomodò psallo in conspectu Angelorum, & tracto divina mysteria, quorum

dispensator sum? an usu, an affectu? an pura intentione, an turpida? an sanctè & ferventer, an tepidè & perfunctoriè? an vero, an ficto animo?

Quomodò me gero ante celebrationem Missæ, in ipsa celebratione, & post celebrationem? Quomodò in choro? absum ab eo justa causa, an fraudulenta? Paveo ad Sanctuarium Dei, juxta eam quæ illuc decet sanctitudinem?

Quomodò tempus aded pretiosum contero? an ludis, aleis, choreis, comessionibus, somno, consortiis, fabulationibus, nugis, &c. illud consumo? an studio & scientiæ casuum conscientiæ, Canonum, Rubricarum, & aliis ministerii mei muniis? Sunt omnes dies mei mali, an boni? Quem fructum haurio ex fontibus Salvatoris, ex diebus salutis, & ex hoc acceptabili tempore?

Nonne otio & ignavia marceo, ac ignorantia laboro? Quis fuit, quis est illius otii, ignaviæ, & ignorantiae effectus? illum Deus scrutabitur, & forsitan ad meam confusionem.

Incumbo strenuè & viriliter perfectioni meæ? Reverà quale est cor meum circa exercitia spiritualia? an jucunda mihi sunt,

an molestà? impendo libenter meditationi, lectioni & examini? Delector sacra animi recollectione? Studeo mortificationi sensuum, & propriæ voluntatis abnegationi? Cogito frequenter & piè de Deo? Complaceo mihi in Jesu, Deo & salutari meo, ac inter boni testimonii viros & Clericos? Quà alacritate aspirationibus Dei ad perfectiora vocantis respondeo? Nonne hæc pia exercitia eorumque unctiones fastidio, quia horum usum non habeo? Quid redolet illud fastidium? Hæc pia opera ad Religiosos, ad Moniales, & ad devorum femineum sexum fastidiosus remitto, quasi ego sanctus non essem, quasi his ego adminiculis, medias inter mundi illecebras, & fragilis homo, non egerem. O vita tepida! ò periculosa febris! ò lues populo infesta! Nonne tamen sum ego ille vir tepidus ab ore Dei jamjam emovendus? Opera mea me manifestum faciunt. Quid tandem facere volo?

Quo zelo inardesco erga animas mihi commissas, pretioso Sanguine Agni immaculati redemptas, & quarum sanguis de manu mea est requirendus? Sum Pastor bonus, an mercenarius? Nonne idolum Pastoris sum? Væ mihi! si res ita sit;

bonus mihi erat si natus non fuisset.

Et verò quo fervore instruo & corripio Populum? qua benignitate rudes & infantes catechizo? convolo libenter ad tribunal pœnitentiæ, quotiescumque saltem desideror? quomodò me gero inter audientas confessiones? sum severior an indulgentior! O detestandum monstrum! si, occasione confessionis, ad venerea me & pœnitentem allicerem! ò lupe rapacissime, si compartem & complicem ad pedes meos absolvendam cogere! An decet hæc inter Sanctos nominare? Pudet non hîc dicere quod nonnullos facere non pudet.

Quos in usus impendo partem fructuum Beneficii honestæ sustentationi superfluum? an in pauperes, & in alios pios usus? an in luxum, ludum, commessationem, in parentes divites, &c.? Heu mihi, si pauperes, quos occidero quia hos non pavero, stent in magna constantia adversum me! nonne stabunt condemnantes me? Quoties tamen contigit ut hanc rerum Dei dilapidationem nec quidem confessus fuerim? Super quem descendet hæc tremenda nimis sententia: *discedite à me maledicti; esuri.* &c.? Ipse viderim.

Qua animi alacritate agonizantes adeo, ut eos in hoc tempore malo adjuvem, & ad portum salutis æternæ dirigam? Quoties hujus pietatis officii ministerio meo annexi me tæduit? O simulacrum Pastoris! Numquid ergò darem animam meam pro ovibus meis, si in summo periculo versantibus pedem unum dare nolim?

Studeo in visceribus Christi omnibus omnia fieri, ut omnes salvos faciam?

Incumbo in cætera ministerii mei munia, juxta Conc. Trid. sanctiones? *Sess. 22. de ref. cap. 1.*

Si sim Syndicus, aut Præpositus Capituli, aut alicujus Communitatis Ecclesiasticæ, præsum verbo & exemplo? Curo ut omnia fiant honestè & secundùm ordinem? In hoc tamen positus sum. Do operam ut jura omnia serventur? &c. Nonne fui forsitan perjurus? &c.

Denique provideo novissima? dijudico me ipsum? habeo in mente annos æternos? descendo in infernum vivens? vigilo, habeo semper lucernas ardentes in manibus meis? Si nunc animam meam repeterent à me, ubi parerem? quò irem?

Heu tibi! Charissime Frater: timor & tremor non veniunt super te, ubi Hilariones